

Modernizacja albo marginalizacja

Jak elektryfikacja przemysłu może zapewnić Polsce bezpieczeństwo, konkurencyjność i wzrost gospodarczy?

Wnioski z raportu Forum Energii

Polski przemysł – silna pozycja w Europie i fundament gospodarki w Polsce

~23% PKB

Przemysł generuje ponad jedną piątą wartości dodanej w Polsce.

>3 mln miejsc pracy

Co piąta osoba pracująca w kraju jest zatrudniona w przemyśle.

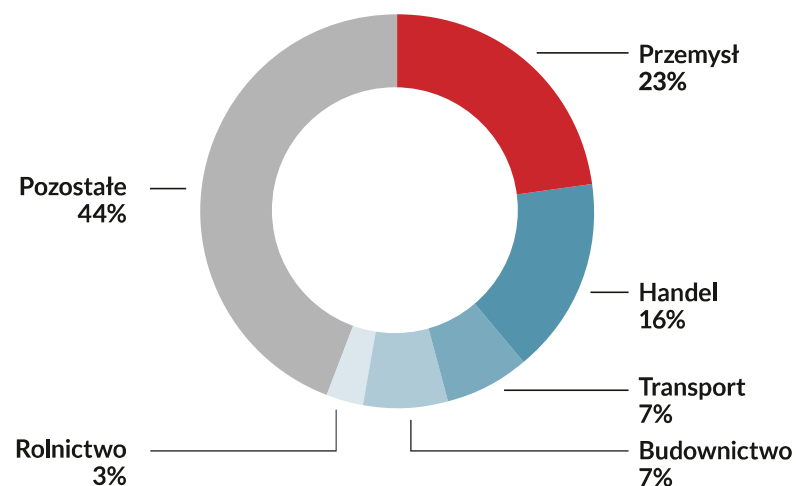
4. miejsce w UE

Polska jest jednym z liderów pod względem wkładu przemysłu do PKB.

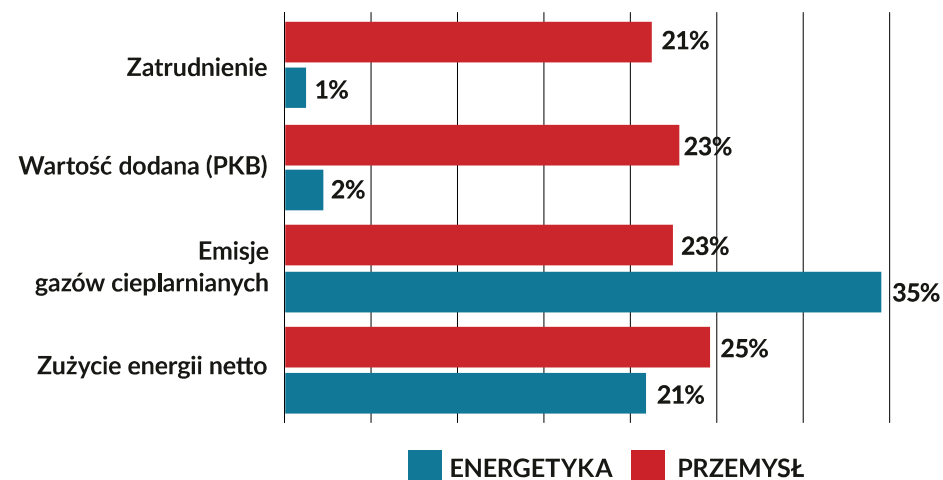
Polski przemysł – silna pozycja w Europie i fundament gospodarki w Polsce

Przemysł jest filarem polskiej gospodarki, znacznie przewyższającym energetykę pod względem zatrudnienia i wkładu w PKB.

UDZIAŁ PRZEMYSŁU W PKB POLSKI

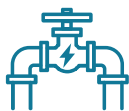
UDZIAŁ PRZEMYSŁU I ENERGETYKI W POLSKIEJ GOSPODARCE
POLSKA = 100%

Pociąg globalnej transformacji odjeżdża. Czas na decyzję – wsiadamy czy zostajemy na peronie?

Globalna presja na konkurencyjność, bezpieczeństwo dostaw i dekarbonizację zmienia zasady gry. Opóźnianie transformacji energetycznej to ryzyko deindustrializacji kraju.

WYZWANIA

Uzależnienie energetyczne

Silne uzależnienie Polski od importu surowców (82% gazu z importu) i rosnące ryzyka geopolityczne.

Globalna konkurencja

Dynamiczny rozwój czystych technologii w USA i Chinach wywiera presję na europejski przemysł.

Wysokie koszty

Relatywnie wysokie ceny energii elektrycznej w Polsce hamują inwestycje i obniżają ich rentowność.

SZANSE

Leapfrogging

Szansa na „przeskok technologiczny”, czyli pominięcie etapów pośrednich i wdrożenie od razu najnowszych rozwiązań.

Nearshoring

Polska może stać się hubem produkcyjnym dla Europy dzięki trendowi skracania łańcuchów dostaw.

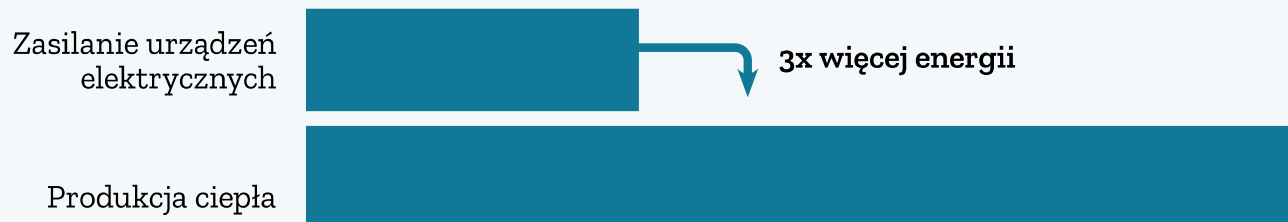
Suwerenność

Wzrost bezpieczeństwa energetycznego poprzez uniezależnienie gospodarki od importu paliw kopalnych.

Dekarbonizacja jest już trwającym, globalnym procesem. Polska nie może realizować go inaczej, wolniej ani we własnym tempie.

Elektryfikacja ciepła w przemyśle – klucz do dekarbonizacji i bezpieczeństwa energetycznego

75% emisji gazów cieplarnianych polskiego przetwórstwa przemysłowego pochodzi z produkcji ciepła.

Wyzwaniem jest odejście od paliw kopalnych (gazu i węgla) wykorzystywanych bezpośrednio w fabrykach.

Przemysł odpowiada za 50% zużycia gazu w Polsce, którego aż 82% importujemy.

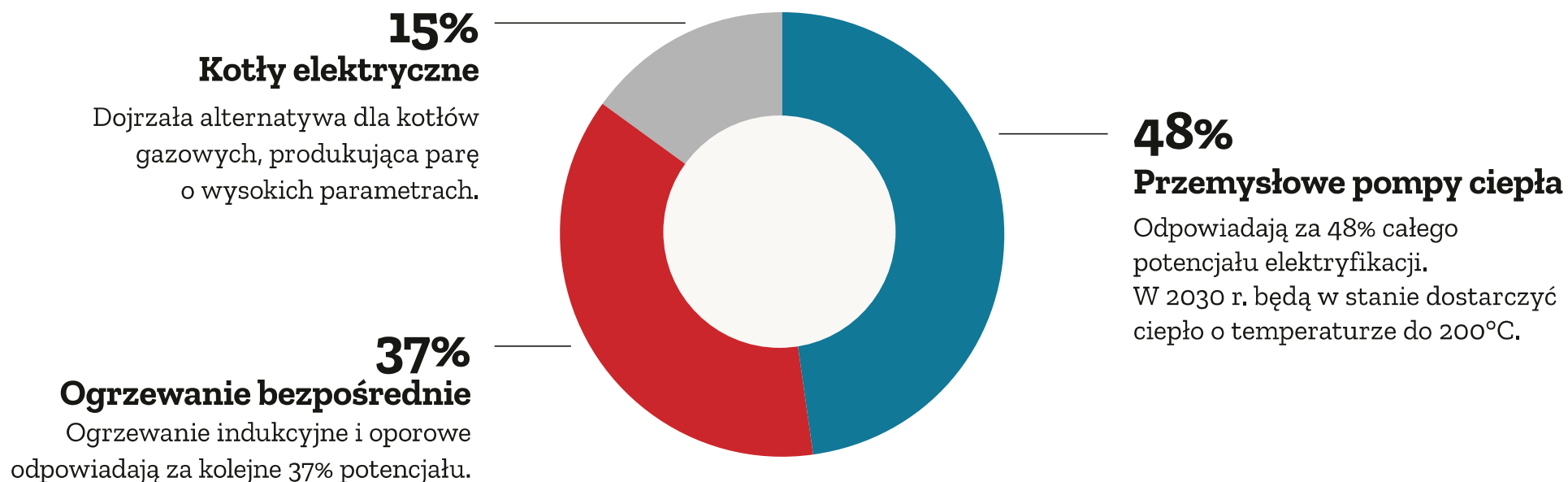
Elektryfikacja ciepła eliminuje bezpośrednie spalanie w zakładach. To rozwiązanie nie tylko ekologiczne, ale także zapewniające suwerenność energetyczną poprzez redukcję importu paliw.

Już dziś możemy zastąpić 61% ciepła z paliw kopalnych

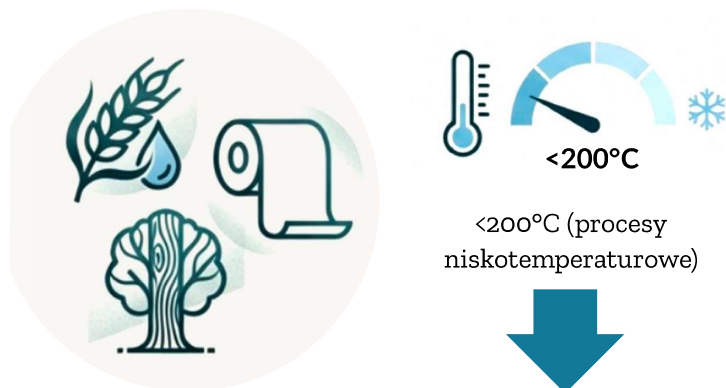
ciepła w polskim przemyśle można zelektryfikować dostępnymi dziś technologiami, co oznacza niemal pełną dekarbonizację 17 z 24 branż przetwórstwa przemysłowego przy pomocy elektryfikacji bezpośredniej.

Pompy ciepła i kotły elektryczne jako technologiczni bohaterowie transformacji przemysłu

Dwie prędkości transformacji: od szybkich efektów do wyzwań strategicznych

Nisko wiszące owoce, czyli szybkie efekty
Branże: spożywcza, papiernicza, drzewna

Cel strategiczny:

szybka redukcja zużycia gazu w tysiącach zakładów,
budowa łańcucha wartości clean tech i „przetarcie szlaku”.

Fundament gospodarki, czyli wyzwania strategiczne
Branże: chemiczna, metalowa, mineralna

Cel strategiczny:

utrzymanie produkcji w Polsce i suwerenność surowcowa.

Elektryfikacja jest możliwa w obu grupach – łącznie obejmuje 61% ciepła w przemyśle.

Potencjał elektryfikacji to realne oszczędności, mniejsze emisje i większe bezpieczeństwo

Przejęcie na energię elektryczną w przemyśle oznacza konkretne korzyści w skali roku dla polskiej gospodarki.

-3 mld m³

Roczna oszczędność gazu ziemnego.
Redukcja zużycia w przemyśle
na produkcję ciepła o 62%.

-2 mln ton

Roczna oszczędność
węgla kamiennego energetycznego.
Redukcja zużycia o 42%.

**-21 mln
ton CO₂**

Roczna redukcja emisji
gazów cieplarnianych.

Elektryfikacja to zamiana energii pochodzącej głównie z importu na energię wytwarzaną w kraju.

Elektryfikacja podwoi zużycie energii elektrycznej w przemyśle, co jest wyzwaniem dla KSE

Transformacja przemysłu wymaga równoległej i ambitnej modernizacji Krajowego Systemu Elektroenergetycznego.

+57 TWh

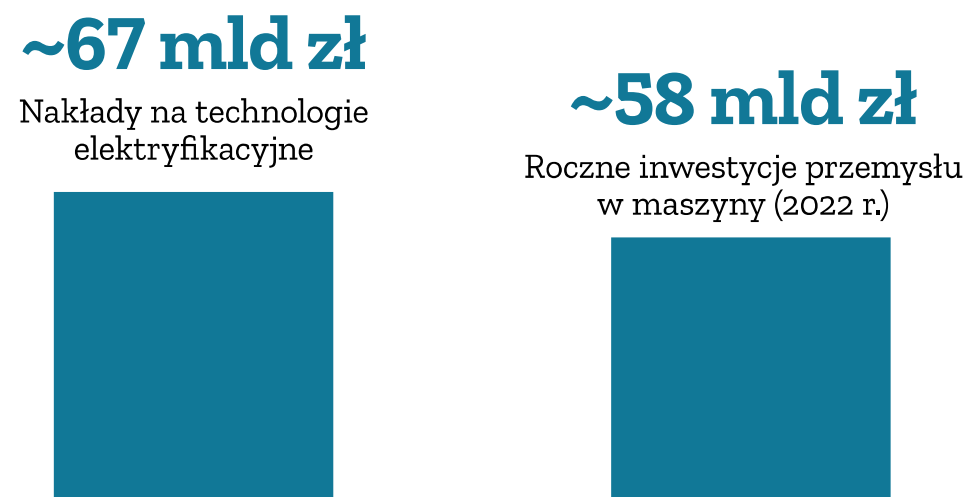
Szacowany dodatkowy roczny popyt na energię elektryczną. Odpowiada to podwojeniu obecnego zużycia w przemyśle oraz wzrostowi o 33% w skali kraju.

+9,6 GW

Szacowany wzrost średniego zapotrzebowania na moc.

Dynamiczne przestawianie przemysłu na energię elektryczną wymaga budowy nowych źródeł OZE, wdrożenia mechanizmów elastyczności oraz szybkiej rozbudowy sieci przesyłowych i dystrybucyjnych.

Potrzebne inwestycje są duże, ale porównywalne z kwotami, które polski przemysł wydaje rocznie na maszyn

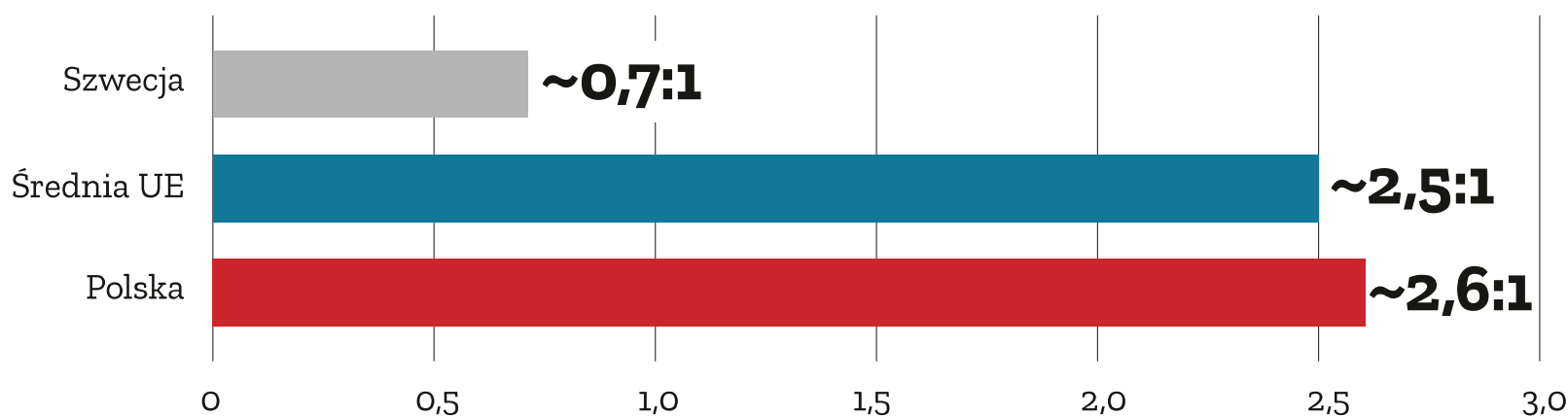

Bariera leży gdzie indziej.

Wniosek: To nie bariera inwestycyjna jest głównym problemem. Wiele z tych inwestycji to i tak konieczne wydatki odtworzeniowe (średnie zużycie maszyn w przemyśle wynosi 63%).

Prawdziwą barierą nie są koszty CAPEX, lecz OPEX. O opłacalności decyduje relacja cen prądu do gazu.

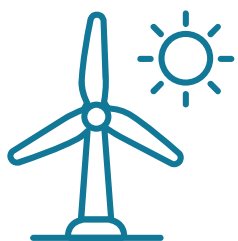
Relacja cen energii elektrycznej do gazu (elektryczność:gaz)

Kluczowy wniosek: W Polsce koszt energii elektrycznej dla przemysłu jest **2,6 razy wyższy** od kosztu energii z gazu ziemnego. Dopóki ta relacja znacznie nie spadnie, inwestycje w elektryfikację nie będą opłacalne dla firm, nawet przy wsparciu inwestycyjnym.

Potrzebujemy aktywnej polityki przemysłowej

Rynkowa dekarbonizacja będzie powolna i chaotyczna. Państwo musi stworzyć ramy dla transformacji, mobilizując kapitał prywatny i publiczny.

Dostęp do taniej, czystej energii

- Ułatwienia dla OZE w przemyśle (on-site, PPA).
- Rozbudowa sieci i magazynów energii.
- Promowanie efektywności energetycznej.

Inteligentne wsparcie finansowe

- Wykorzystanie funduszy UE (np. Fundusz Konkurencyjności, Fundusz Modernizacyjny).
- Instrumenty obniżające koszt kapitału (gwarancje, premie).
- Skupienie wsparcia na strategicznych technologiach.

Stabilne otoczenie regulacyjne

- Jasna, długoterminowa strategia dla przemysłu.
- Usprawnienie procesów inwestycyjnych.
- Wspieranie rozwoju krajowych łańcuchów dostaw dla czystych technologii.

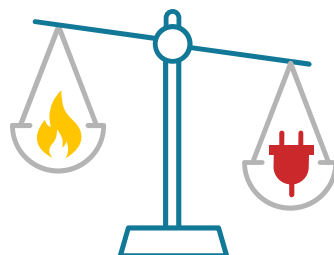
Polska pilnie potrzebuje nowoczesnej strategii modernizacji i dekarbonizacji przemysłu.

Elektryfikacja to polska racja stanu i szansa na awans

Technologia (gotowość)

Technologia jest gotowa, nie musimy czekać. Mamy rozwiązania (pompy ciepła, kotły elektrodowe), by zelektryfikować 61% ciepła już dziś.

Ekonomia (bariera)

Klucz do sukcesu: opłacalność (OPEX). Barię nie są maszyny (CAPEX), lecz cena prądu. Dopóki relacja ceny energii elektrycznej do gazu nie zbliży się do 1:1, inwestycje będą stały w miejscu.

Geopolityka (nagroda)

Status hubu produkcyjnego. Mniej importu paliw (-3 mld m³ gazu rocznie) i niski ślad węglowy to magnes dla inwestycji zagranicznych (nearshoring). To także ucieczka do przodu przed konkurencją z Azji i USA.

Modernizacja polskiego przemysłu to nie tylko strategiczna inwestycja w suwerenność gospodarczą.
To gra o utrzymanie 3 mln miejsc pracy i konkurencyjność naszej gospodarki w nowej Europie.

Pełna wersja raportu dostępna na stronie internetowej Forum Energii

Pobierz raport

**Forum
Energii**
Analizy i dialog

Nowy ład przemysłowy 2024+

Jak rozsądnie zmodernizować polski przemysł?

www.forum-energii.eu

**Forum
Energii**
Analizy i dialog

Gdzie zacząć transformację przemysłu?

Autor: Marcin Dusilo

ANALIZA

Polaki przemysł cieszy się ugruntowaną pozycją w UE, jako jeden z największych w Europie, stawia bardzo łatwy, choć często początkowy, element łarucha wartości produkcji na kontynencie. Ta stabilna pozycja może się jednak wkrótce zachwiać, np. ze względu na rosnące ceny energii z paliw kopalnych oraz znaczący ślad węglowy produkcji. Podczas gdy w całej Europie kontekst redukcji emisji z przemysłu jest kluczowy dla debaty o jego konkurencyjności – w Polsce temat ten niemal nie istnieje.

Brak dyskusji o dekarbonizacji przemysłu w naszym kraju dziwi, biorąc pod uwagę, że przemysł zatrudnia co piątego pracującego w Polsce osobę i generuje 23% wartości dodanej w gospodarce, odpowiadając jednocześnie za 1/3 emisji gazów cieplarnianych i zużycia energii, w tym za połowę zużycia gazu, ziemnego.

W tej analizie przyglądamy się poszczególnym sektorom przemysłu oraz dostępnym technologiom wspierającym redukcję emisji – i wyłaniamy branże o największym potencjale i priorytecie dekarbonizacji w najbliższych latach.

Główne wnioski

- Dekarbonizacja przemysłu jest ścisłym megatrendem ze względu na włączenie śladu węglowego do rachunku ekonomicznego oraz możliwość uzyskania przewag konkurencyjnych w „zielonych” inwestycjach.
- Pełna dekarbonizacja jest zadaniem wykonalnym, ale trudnym technologicznie i organizacyjnie. Wymaga strategicznego zaplanowania w oparciu o dane. Na szali jest dalsza utrata konkurencyjności przemysłu (zarówno w przypadku zamierzenia dekarbonizacji, jak i jej złej realizacji), a co za tym idzie – upadek tego ważnego gospodarczo, społecznie i strategicznie sektora.
- Pierwszym krokiem do podejmowania decyzji powinna być dogłębna analiza polskiego przemysłu pod kątem zużycia energii, przy uwzględnieniu jej różnych postaci i końcowych zastosowań, emisji gazów cieplarnianych oraz aspektów społeczno-gospodarczych – nie tylko na poziomie sektora jako całości, ale także w jego poszczególnych gałęziach. Do tej pory dane te były bardzo trudno dostępne i niepełne.
- Następnie należy zidentyfikować technologie, które dzięki komercyjnej dostępności można wdrożyć w procesach przemysłowych już teraz – np. do elektryfikacji ciepła niskotemperaturowego czy produkcji wodoru.
- Na podstawie tak przeprowadzonej analizy, po dodaniu komponentu istotności strategicznej, można ocenić, które branże w Polsce są najistotniejsze z perspektywy dekarbonizacji w najbliższej dekadzie. **Są to co najmniej branże: spożywcza, chemiczna oraz metalowa.**
- Analiza potencjału dekarbonizacji przemysłu z uwzględnieniem polskich uwarunkowań jest kluczowa – opierając się wyłącznie na wnioskach z międzynarodowych publikacji naukowych, nie udało by się wyłonić np. branży spożywczej, która w Polsce ma niespotykanie duże znaczenie.
- Brak decyzji i regulacji wspierających transformację przemysłu, przy szybką następującej dekarbonizacji gospodarek europejskich, ale też USA i Chin, przyspiesza już i tak obserwowane pogarszanie się konkurencyjności polskiego przemysłu. Potrzebne są pilne decyzje rządu, który musi wskazać kierunek działań.

1